

DZIENNIK URZĘDOWY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 11 maja 2012 r.

Poz. 1967

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NPII.4131.1.142.2012 WOJEWODY ŚLĄSKIEGO

z dnia 7 maja 2012 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XIX/172/12 Rady Miejskiej Wodzisławia Śląskiego z dnia 28 marca 2012r. w sprawie zasad i trybu występowania przez grupę co najmniej 1000 osób posiadających czynne prawo wyborcze do organów Miasta Wodzisław Śląski z inicjatywą podjęcia uchwały przez Radę Miejską, jako niezgodnej z treścią art. 3 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, zwanej dalej "ustawą".

Uzasadnienie

Przedmiotową uchwałą podjętą na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy, w związku z § 51 ust. 3 Statutu Miasta Wodzisławia Śląskiego, Rada Miejska ustaliła zasady i tryb występowania do organów Miasta Wodzisław Śląski z inicjatywą podjęcia uchwały. Jednocześnie w treści § 10 uchwały Rada postanowiła, iż uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego.

Przepis art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy stanowi, że do wyłącznej właściwości rady gminy należy stanowienie w innych sprawach zastrzeżonych ustawami do wyłącznej kompetencji rady gminy. Przywołany przepis ma charakter kompetencyjny i nie stanowi samodzielnej podstawy prawnej podejmowanych przez radę gminy uchwał. W podstawie prawnej uchwały powołano również § 51 ust. 3 Statutu Miasta Wodzisławia Śląskiego, zgodnie z którym "zasady i tryb zgłaszania inicjatywy, o której mowa w ust. 2 określa osobna uchwała".

Powołane w podstawie prawnej kwestionowanej uchwały przepisy, w ocenie organu nadzoru nie stanowią podstawy do podjęcia uchwały w przedmiotowej materii.

Przepis art. 3 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stanowi, że "o ustroju gminy stanowi jej statut". Ustawodawca nie zawarł w ustawie o samorządzie gminnym wyczerpującego katalogu spraw, które powinny być uregulowane w statucie gminy, ograniczając się jedynie do wskazania niektórych z takich spraw. Należą do nich w szczególności :

- 1) zasady tworzenia, łączenia, podziału oraz znoszenia jednostek pomocniczych gminy-art. 5 ust.3 ustawy
- 2) zasady dostępu do dokumentów i korzystania z nich – art. 11b ust. 3 ustawy;
- 3) zasady i tryb działania komisji rewizyjnej -art. 18a ustawy
- 4) organizacja wewnętrzna oraz tryb pracy organów gminy – art. 22 ust. 1 ustawy;
- 5) zasady udziału przewodniczącego organu wykonawczego jednostki pomocniczej w pracach rady gminy – art 37a ustawy
- 6) zakres zarządzania mieniem komunalnym i korzystania z niego oraz rozporządzania dochodami z tego źródła przez jednostki pomocnicze gminy oraz tzw. jednostki niższego rzędu, jak również zakres czynności dokonywanych przez jednostki pomocnicze gminy oraz jednostki niższego rzędu w zakresie przysługującego im mienia – art. 48 ust. 1 ustawy;

7) uprawnienia jednostek pomocniczych do prowadzenia gospodarki finansowej w ramach budżetu gminy – art. 51 ust. 3 ustawy.

Jak wynika z powyższego wyliczenia wśród spraw, które powinny być obligatoryjnie uregulowane w statucie gminy są sprawy związane z organizacją i wewnętrzną i oraz trybem pracy rady gminy, co wynika z art. 22 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym. Do spraw mieszczących się w pojęciu trybu pracy rady można zaliczyć w szczególności wszelkie kwestie związane z inicjatywą uchwałodawczą. Statut gminy winien zatem zawierać szczegółowe uregulowania w zakresie wskazania podmiotów, formy i trybu przeprowadzania inicjatywy uchwałodawczej wobec rady gminy. W tym zakresie może także wskazywać na uprawnienia mieszkańców gminy oraz ich organizacji w zakresie kierowania do rady wniosków o podejmowanie uchwał w przedmiocie niezastrzeżonym do właściwości innych organów i podmiotów. Pogląd powyższy znajduje swe potwierdzenie w doktrynie (por. A. Szewc, G. Jyż, Zb. Pławecki – Samorząd gminny, Komentarz, Dom Wydawniczy ABC, 2005r.).

W ocenie organu nadzoru kwestionowana uchwała Rady Miejskiej w Wodzisławiu Śląskim Nr XIX/172/12 jest sprzeczna z art. 3 ust. 1 ustawy. Materia dotycząca inicjatywy uchwałodawczej gminy, jak wskazano wyżej, z całą pewnością dotyczy jej wewnętrznego ustroju, co oznacza, że może zostać uregulowana wyłącznie w statucie gminy, który ma charakter aktu prawa miejscowego. W doktrynie prezentowany jest pogląd, zgodnie z którym "każda wypowiedź rady gminy na temat ustroju swej gminy powinna być albo nowelizacją statutu obowiązującego albo też uchwaleniem statutu nowego" (por. Paweł Chmielnicki (red) - Komentarz do ustawy o samorządzie gminnym, Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis, Warszawa 2004, str. 49)

Skoro zatem materia ustrojowa, do której należą sprawy dotyczące inicjatywy uchwałodawczej stanowi materię statutową, to nie jest dopuszczalne uregulowanie powyższej kwestii w odrębnej uchwale, także wydanej na podstawie upoważnienia wynikającego z samego statutu miasta. Tym samym wyłączenie powyższej problematyki z regulacji statutowej do regulacji aktu nie mającego rangi statutu gminy, stanowi naruszenie przepisów obowiązującego prawa (por. wyrok WSA w Lublinie z dnia 18 marca 2008 r., sygn. akt III SA/Lu 47/08, publ. Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych).

Mając na uwadze powyższe stwierdzenie nieważności niniejszej uchwały w całości należy uznać za uzasadnione i konieczne..

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

z up. WOJEWODY
ŚLĄSKIEGO
Dyrektor Wydziału Nadzoru
Prawnego

Krzysztof Nowak

Otrzymują:

- 1) Rada Miejska Wodzisław Śląski
- za zwrotnym potwierdzeniem odbioru,
- 2) a/a.